

HET PERFORMANCEWERK VAN WILLIAM YANG

'An image for meditation'

William Yang

De Chinees-Australische performance artiest William Yang was al een paar keer in België te gast op het KunstenFESTIVALdesArts. Zijn performances hebben veel weg van rustig kabbelende lectures: diavertoningen met kiekjes van vrienden, familie of bekenden, begeleid door een bedrieglijk rustige situering van deze beelden in de geschiedenis. Maar doorheen de anekdotiek wordt een beeld zichtbaar van diaspora, uitsluiting en misbruik. William Yang schetst in deze tekst de evolutie in zijn werk, en zijn positie als 'documentair kunstenaar'.

In 1974 begon ik te werken als freelance fotograaf en nam ik foto's op openingen, evenementen, feestjes en festiviteiten. Ik ging om met beroemdheden en deed even de *social pages* voor glossy tijdschriften. Ik gebruikte een documentaire fotografische stijl, dat ontwikkelde zich op een natuurlijke manier zo, en mijn huidige stijl is gelijkaardig: aan de manier waarop ik toen foto's nam – richten en schieten. Wat ik zag en het object zelf leken belangrijker dan een artistieke interpretatie ervan, omdat ik altijd heb gevonden dat deze foto's, hoewel vanuit technisch oogpunt gedetailleerder, theateraal en stijf waren. Ik heb ervoor gekozen om de meeste van mijn foto's in de wereld te nemen, buiten een studiosituatie.

In de jaren tachtig begon ik diaprojecties te maken. Ian de Gruchy, een multimediakunstenaar, leerde me dat; hij had diaprojectors en een overvloeier. De eerste stukken die ik maakte waren audiovisueel: geprojecteerde beelden met muziek. Ik leerde een sequentie van beelden te monteren en op muziek te zetten. Mijn eerste stukken duurden ongeveer drie tot zeven minuten, en het beïnvloedde de manier waarop ik fotografie waarnam. Ik ontwikkelde een stijl door beelden als sequenties te fotograferen. Bij de projectie van dia's heb je de natuurlijke neiging om te praten over de beelden, en ik begon ze te becomeentariëren. Dit was iets wat ik nog nooit eerder had gedaan, en mijn eerste ervaringen met spreken in het openbaar stonden in het teken van plankenkoorts. Ik had altijd achter de camera gestaan.

Het overgrote deel van mijn tijd ging naar foto-opdrachten waar ik mijn geld mee verdiende, dus gedurende ongeveer zeven jaar werkte ik slechts sporadisch aan diaprojectie, tot ik genoeg materiaal had voor een volledige show. *The Face Of Buddha* (1989) werd voor het eerst opgevoerd in het Downstairs Belvoir Street Theatre, een klein theater met plaats voor ongeveer 90 mensen. Het bestond uit negen foto-essays, of kortverhalen als je wilt, waarbij gewerkt werd met een combinatie van diaprojectie, spreken en opgenomen muziek. De verhalen gingen over levens en gebeurtenissen die ik had gefotografeerd, en sommige waren autobiografisch. Hoewel ik verlies maakte op de onderneming, werd het erg goed ontvangen en ik kon het potentieel zien van de vorm. Het publiek hield van de intimiteit en werd erdoor in beslag genomen. Ik vond het een betere fotografische er-

Sadness. Performance of Sadness with projection of North Queensland landscape. 1993.

varing dan een tentoonstelling in een galerie of een boek uitgeven. Hoewel ik het toen niet realiseerde, vormde mijn eigen aanwezigheid de belangrijkste factor om het publiek te boeien.

Sadness (1992) had twee parallelle verhalen. Het ene draaide rond mijn reis naar North Queensland om het leven van mijn oom, William Fang Yuen, te onderzoeken, die in 1922 werd vermoord. Deze sectie gaat over mijn familiegeschiedenis, de Chinezen in Australië en mijn eigen ervaring om als Chinese Australiër op te groeien. Ik werd opgevoed als een geassimileerde Australiër en in dit proces ging de Chinese kant verloren en werd die ontkend. Deze reis was symbolisch voor de ontdekking van mijn Chinese wortels.

Het andere verhaal ging over het effect van aids op de homogemeenschap in Sydney. Mensen stierven in groten getale en het had een verwoestend effect op de gemeenschap. Vanaf de jaren zeventig had ik de homobeweging gedocumenteerd zoals die in Sydney was ontstaan na Stonewall. Ik was mijn collectie van de periode tussen 1988 en 1992 aan het bekijken en besepte dat ik naar meer waken dan naar